

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 236.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e66823/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

forbi det, naar den var sat i Kraft, og saaledes endel hidtil Uaerens-
 pligtige naar bleve sendte til Heren og maatte enten vare bleve
 drabte eller gjort til Kretslinger, Iste kunde nytte dem, om en til-
 kommende Rigsforsamling demt, at det var seer uretferdig, og om
 den forsaettede en saadan provisorisk Aendring i dens Gjernhed fra først til
 sidst. Men derfor mener jeg siges, at det er seer uretferdig, at en saad-
 dan Aendring, som end Iste under den mindstværende Aendring
 med Rette kunde komme ud, uden at forelægges for Folkets Udsvalgte,
 naar disse som sammen, dog endnu mindre nu, efterat Kongen har
 erklæret, at han vil, at Folket skal have en langt større Del i Uds-
 valget end før, utvivlsomt her forelægges ved det første Møde af
 Folkets udsvalgte Mand, og derfor mener jeg, at der fra den blotte
 Form Side — thi jeg saa tilføjer, at der ogsaa for mig, og jeg
 har Iste det dermed, og Regt i Realiteten, som efter min Formening
 burde komme til Densale —, er den allersejlsæreste Ret, ja seerligt-
 telte for Forsamlingen til, naar Ministeriet — hvad der er forebæn-
 sende — Iste selv vil gjøre det, da at fortre Leven foresagt.

G. N. Petersen: Jeg kan paa ingen Maade inderstaa,
 at jeg skulde have gjort mig sigelig i den Tilfælde, hvorfor det
 kongelige Medlem, som tidligere har sagt, har sagt mig. Det
 forekommer mig klart, at § 5 og § 22 i Udsvalget for Jættet have med
 hinanden at bestille; § 5 omfatter, hvad der skulle være uoverensstemmende
 og hvo Iste, § 22 omfatter noget ganske andet. Forøvrigt skal jeg
 ikke her videre indlade mig paa denne Detail. Med Hensyn til hvad
 den Deputerede for Rensers Amt de Distrikt (Rens) bemærkede om,
 at jeg havde udvalgt det som min Formening, at Regjeringen havde
 været berettiget til at udgive Forordningen af 23de Septbr., skal jeg
 tillade mig at ytre, at jeg Iste selv har udvalgt nogen Formening
 derom, men at jeg imidlertid her erklæret, Iste at ville foresige dette
 Spørgsmaal; jeg har i alt Hald kun sagt, hvad der ellers fulgte af
 sig selv, at Regjeringen selv har sat sig paa dette Standpunkt.

Re: Min Dyring gjælder Iste i nærværende Tilfælde, hvorved
 Regjeringen havde været berettiget til at udgive Leven, men jeg
 mente, at jeg var gaar ud fra den samme Forudsætning som den
 erede Deputerede angaaende Behandlingsmaaden af § 5 i Uerens-
 pligtssubstansen. Jeg tror saaledes, at hun har misforstaaet mig. —
 Med Hensyn til hvad den erede Rigsdagmand for Hærskets Amt de Di-
 strikt (Grundvig) har anført, er det vedvarende ganske vist, at de, som vilde
 være faldne eller bleve til Kretslinger som Helst af Forordningen
 af 23de Septbr., Iste kunde være tjente med, om der end siden
 fandt nogen Indemission af den provisoriske Lov Sted; men i
 hvilken Grad en provisorisk Lov kan indvirkende paa de paagældende
 Indvibere, kan naturligvis, naar man betragter Sagen fra den for-
 melle Side, Iste komme i Betragtning. Naar Leven udfærdes og den
 siden forfærdes, kan den kun handes i sin fortsatte Udførelse. Jeg
 skal endvidere tillade mig at bemærke i Kuleaning af det erede kon-
 genvalgte Medlem (Tjernerings) Dyringer, at naar der ofte udsfor denne
 Sal arbeides paa et midlertidigt offentlig handelshandels Mønter,
 saa kan og bør man vistnok overfor dette som en af de beslægtede
 Spørgsmaal ved det offentlige Ud; men naar der her i Sagen, hvor
 Folket repræsenteres, Iste saadanne Angreb, da kan det og bør det
 ikke overføres; det er da Allet, at det tilbagesendes, og jeg maa derfor
 tilbagegive den Sigelse, den Deputerede har fremført mod Mønterne
 hos de Mand, der have dragt nærværende Sag paa Bane. Der er
 her end heller Iste Støtte af Aendring til at rette et saadant An-
 greb, thi de have Iste for deres personlige Vedkommende ønsket sig
 frihed for at udvise, men de protesterer Iste imod Leven, for-
 saavidt den med Hensyn til den brugte Fremgangsmaade var i Strid
 med det konstitutionelle Princip, og de gjæde kun Bemærkninger med
 Gensidighed i Leven, som de ønskede forandret, naar den som under
 Behandling paa lovmæssig Maade. Jeg tror, at det er her, som i
 alle Tilfælde, paa de andre Gendlinger, og Iste paa de formodede
 sjulte Mønters Mark, man bør møde hinanden; det er jo ogsaa den
 Rigsforsamling, som den erede Tale ellers plejer at foretrække.
 I det Helt tror jeg, Iste Lateren har forberedt sig i Realiteten af Hørs-
 eringen af 23de Septbr., at denne her Iste kan komme under Umhand-
 ling, thi den vedkommer os Iste her. Jeg har, hvad denne angaar,
 alt tidligere erklæret mig i det Beslutning enig med det Princip, som

gjæde gjældende ved den; men her er alene Spørgsmaal, om det er
 overensstemmende med de konstitutionelle Former og de Pligter, som
 Regjeringen har ligesom for Folket, at den udgiver en saadan Lov,
 uden at den passer den Konstitution, og naar det erede kongevalgte
 Medlem selv paa en mærkelig Maade har været sin Starpsindighed
 ved at ville hjerne imellem provisoriske Lov, som kun angaar en
 enkelt Forordning, og Forordninger, der maatte betragtes som
 Mirende og vedvarende for Fremtiden, da har han vistnok været den
 paa et temmelig ufrugtbart Obeet. Skulde en Regjering kunne med
 Hensyn til en paafaaet enkelt Forordning kunne udgive en Lov,
 som man kan kalde provisorisk for visse Tilfælde, uden at fore-
 lægge den for Riksforsamlingen, da behøvet den jo en
 Art af absolutum dominium tilbage, og det er dog vistnok
 imod den erede Deputeredes Formening, at et saadant endnu
 vedblivende skulde kunne være. Desuden er Leven udfærdet, om
 Iste med Vedtagelse af „provisorisk“ paa Tilfældet, saa dog under
 samme Gensidighed og med den hidtil almindelige Vedtagelse for Lov
 „Aendring“ og man kunde vistnok Iste hjælpe sig frem ved at re-
 ducere den til, kun som Forordning at skulle gjælde for et enkelt
 givet Tilfælde.

Justitsraad Blich: Jeg har spurgt mig selv, om der er noget
 Uretferdigt eller noget Ubilligt i Forordningen af 23de Sept. d. A.,
 noget Uretferdigt i, at paa en Tid, da Landet truedes af Fare, en-
 hver uoverensstemmende Lov udvirkede til at være Raaden, noget Ubil-
 ligt i, at Regjeringen, som antog, at den frivillige Stemning hos
 Folket gjæde Riksforsamlingen, besluttede denne Stemning, og jeg
 er kommen til det Resultat, at der er intet Ubilligt i denne Forholds-
 regel, intet Uretferdigt. Jeg ønsker saaledes Iste, at Forordningen skal
 taget tilbage; men naar jeg er kommen til dette Resultat, og jeg betænker,
 at Leven Iste gjæder for Fremtiden, men kun skal anvendes og kun vil
 kunne anvendes, naar den er absolut nødvendig, naar vi skulle anvende hele
 vor Kraft imod Henden, da mener jeg, at Spørgsmaalet, som her er reist,
 relevanter sig til et Gensidigt-Spørgsmaal, og da vi have meget vigtig-
 tige Ting at behandle og med end at indlade os paa Sigt, har
 jeg Iste at fremme imod Andragende.

Barfod: Vi ere efter min Anskuelse, saamange som vi sidde
 her, valgte udelukkende for at lægge Danmarkes Riges Grundten. Der-
 for kan jeg for min Del ogsaa kun med stor Betænkelighed gaar ind
 paa andre Lov. Naar imidlertid Regjeringen uopfordret forelægger
 saadanne, da betragter jeg dette som et Vidnesbyrd om, at Regjering-
 en anser disse Lov som forbeholdt paatrængende og nødvendige, og
 jeg finder mig derfor i Reglen ogsaa opfordret til at gaar ind der-
 paa; men at der her fra Forsamlingen skulde udgaar en Opfordring
 til Regjeringen om at forelægge en saadan Lov, som denne selv Iste
 finder det paatrængende at forelægge, det maa jeg af den anførte
 Grund stemme imod. Erindrer jeg dernæst, at hvis Krigen Iste
 bliver fortsat, der ingen Brug vil blive gjort af Leven af 23de
 Septbr., og erindrer jeg, at hvis der skal gjæde Brug af denne Lov,
 da skal det være for at indløse vor Dødel og Gid, Skæbning,
 saa kan jeg umulig begynde mig til at stemme for et Andragende,
 der kun gaar ud paa at befrie enkelte Mand fra at opfylde, hvad
 der i et saadant Tilfælde vilde forekomme mig at være deres uom-
 gængelige Pligt.

Krieger: Da det Spørgsmaal, som er reist af min erede St-
 demand, er stillet paa rent formelle Grunde, skal jeg, uden at indlade
 mig paa Sagens Realitet, af rent formelle Grunde erklære mig
 imod, at Forslaget antages. Det første Spørgsmaal, som her fore-
 ligger, er, om Leven er provisorisk, og trods Alt hvad der er anført
 af den Mand, som i alt Hald har givet Impulsen til Leven, om end
 en anden Minister bærer Ansvar for dens Udgivelse, forekommer det
 mig aldeles klart, at Leven er, hvad man plejer at kalde provisorisk.
 Til en Lov Udgivelse foretræk nemlig i et Mønter, hvor Iste enhver
 Riksforsamling er udelukket fra at gjæde sig gjældende ved Lovgivningen,
 foruden den sædvanlige Bestyrelse Dagtilbage af en aldeles væsentlig
 Form, nemlig en saadan Form, hvorved Folkets Stemme kommer til
 Udtryk, det være sig nu raadgivende eller beslutende. Tidligere var
 Folkets Stemme hos os kun raadgivende, og en provisorisk Aend-